ՆԱԽԱԳԻԾ

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ

«___» _____ 2018 թ. N ____-Ն

ք.Ստեփանակերտ

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով «Իրավական ակտերի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 13-րդ հոդվածը՝ Արցախի Հանրապետության կառավարությունը ***ո ր ո շ ու մ է.***

1. Հաստատել Արցախի Հանրապետությունում անասնապահության զարգացման խթանման ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր)՝ համաձայն հավելվածի:

2. Սահմանել, որ՝

1) Ծրագրի կատարման հսկողությունը վերապահվում է Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությանը (այսուհետ՝ նախարարություն).

2) Ծրագրի շրջանակներում իրականացվող միջոցառումների պատասխանատուներն են հանդիսանում Արցախի Հանրապետության շրջանների վարչակազմերը.

3) նախարարությունը տնտեսական տարին ավարտելուց հետո՝ եռամսյա ժամկետում Արցախի Հանրապետության կառավարություն է ներկայացնում հաշվետվություն՝ կատարած աշխատանքների և իրականացրած միջոցառումների մասին:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

«Հաստատում եմ»

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱԳԱՀ

Բ.ՍԱՀԱԿՅԱՆ

ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՄԱՆ ԹԵՐԹ
ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԻԾԸ ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՎԱԾ Է՝

Հ/Հ	ՇԱՀԱԳՐԳԻՌ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆԸ	ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱԶԳԱՆՈՒՆԸ	ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	ԹՎԱԳՐՈՒՄԸ
1.	ԱՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ	Գ. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ		
2.	ԱՀ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ	Ա. ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ		
3.	ԱՀ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԵՎ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ	Լ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ		
4.	ԱՀ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ	Կ. ՇԱՀՐԱՄԱՆՅԱՆ		
5.	ԱՀ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ	Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ		
6.	ԱՀ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏ-ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՂԱԿԱԼ	Ա. ԼԱՉԱՐՅԱՆ		

Առաջարկությունները և առարկությունները՝ _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Նախագիծը ներկայացնողը՝
ԱՀ գյուղատնտեսության նախարար *Ժ. Միրզոյան*

«____» _____ 2018 թ.

Հավելված
Արցախի Հանրապետության կառավարության
2018 թվականի _____-ի
N _____ -Ն որոշման

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր
ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ - 2018 ԹՎԱԿԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

I. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

II. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Գյուղատնտեսական կենդանիների ընտելացումից անցել է ավելի քան 10 000 տարի: Պատմական այդ հսկայական ժամանակաշրջանում մարդկային հասարակությունն ապրել է իր զարգացման բոլոր ֆորմացիաները, հասել նյութական և հոգևոր մշակույթի ժամանակակից մակարդակին, բայց և այնպես, այսօր, ինչպես միշտ, նրա գոյության համար նյութական բարիքների ստացման հիմնական աղբյուրներից մեկը շարունակում է մնալ անասնապահությունը:

Ներկա պայմաններում յուրաքանչյուր երկրի բնակչության բարեկեցության մակարդակը զգալի չափով պայմանավորված է նրա սննդի հաշվեկշռում անասնապահական մթերքների տեսակարար կշռով:

Անասնապահության նշանակությունը ժողովրդական տնտեսությունում չի սպառվում արժեքավոր սննդամթերքների՝ մսի, կաթի, յուղի, ձվի և այլնի արտադրությամբ, շատ կարևոր է բարձրորակ հումքի՝ բրդի, կաշվի, մորթու և այլնի ստացումը, գյուղատնտեսական կենդանիների՝ իբրև բանող ուժի օգտագործումը և օրգանական պարարտանյութերի ստացումն ու օգտագործումը դաշտավարության և այգեպտղաբանջարանոցային մշակաբույսերի բերքատվության բարձրացման մեջ:

Անասնապահությունը հանդիսանում է աշխարհի բոլոր երկրների տնտեսության առավել կարևոր ճյուղերից մեկը: Անասնապահության զարգացման, անասնապահական առատ և անարատ մթերքների արտադրության խնդիրը և դրա լուծմամբ պայմանավորված անասնաբուծության զարգացումը միշտ էլ եղել է գյուղատնտեսության ոլորտում իրականացվող քաղաքականության գերակա ուղղություններից մեկը:

Անասնապահության զարգացման, մթերատվության բարձրացման գործում առանձնակի կարևորվում է առաջավոր տեխնոլոգիաների և գիտական փորձերի կիրառման դերը, ժամանակակից տեխնիկական և տեխնոլոգիական զինվածությունը:

Արցախի Հանրապետությունում անասնապահության զարգացման համար ռիսկեր են առաջացնում՝

1) ոչ հիգիենիկ կերերի օգտագործումը,
2) անասնաշենքերի անասնաբուծական հիգիենայի ոչ բավարար մակարդակը,
3) կենդանիների պահվածքի և խնամքի պայմանների խախտումները,
4) անասնաբուժական և անասնաբուծական միջոցառումների ժամանակին չիրականացնելը:

Արցախի Հանրապետությունում անասնապահության զարգացման խթանման ծրագրով (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներկայացվում են անասնագլխաքանակի ավելացման շարժառիթով պայմանավորված անասնաբուծության մեքենայացմանը, անասնաշենքերի էլեկտրաֆիկացմանը, մշտական հոսող խմելու ջրով ապահովմանը, ինչպես նաև անասնաշենքերի մաքրությունն ապահովելու նպատակով հարմարությունների ստեղծմանն ուղղված իրականացվելիք միջոցառումները և ակնկալվող արդյունքները:

Սույն Ծրագրում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն են՝

1) ***անասնաշենք՝*** անասուններ պահելու համար նախատեսված գետնափոր, կիսագետնափոր, վերգետնյա, ժայռափոր, քարե և (կամ) փայտե կառույց.

2) ***գյուղատնտեսական կենդանիների պահվածք՝*** մարդու հսկողության ներքո կենդանիների խնամքի միջոցառումների համալիր, որը ներառում է տեղաբաշխումը, կերակրումը, զոոհիգիենիկ պայմանների ստեղծումը, օրվա ռեժիմի պահպանումը.

3) ***Էլեկտրաֆիկացում՝*** անասնաշենքերի էլեկտրաէներգիայով ապահովում.

4) ***ջրաֆիկացում՝*** անասնաշենքերի՝ կենդանիների խմելու և սանիտարահիգիենիկ մի շարք աշխատանքների իրականացման համար մշտական հոսող ջրով ապահովում.

5) ***փակ պահվածք՝*** գյուղատնտեսական կենդանիներն ամբողջ տարվա ընթացքում անասնաշենքում և կից մեկուսացված տարածքում պահելը՝ բացառելով կենդանու տեղափոխումն արոտավայր:

II. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

1. Ներկայում անասնաբուծության զարգացմանը խոչընդոտող գործոնները հետևյալն են.

1) կերարտադրության ոչ բավարար մակարդակը և միակողմանի բնույթը.

2) գյուղատնտեսական կենդանու պահվածքի, բուծման և որակական բարելավման ժամանակակից տեխնոլոգիաներով ներդրման հնարավորությունների բացակայությունը.

3) խոշոր և մանր եղջերավոր կենդանիների ֆերմաների՝ մեկ հարթակի վրա կողք կողքի լինելը (զոոհիգիենիկ պահանջների համաձայն դրանք պետք է գտնվեն իրարից 150-200 մետր հեռավորություն վրա),

4) մատղաշի ստացման և աճեցման համար համապատասխան պայմանների բացակայությունը, ինչպես նաև նախրի վերարտադրության տեխնոլոգիական խախտումները.

5) նախրում անասնաբուծական և տոհմային հաշվառման ընդհատվածությունը.

6) կենդանիների թերկերակրման հետևանքով անհամաչափ մարմնակազմությամբ թերզարգացած կենդանիների առկայությունը.

7) կովերի արհեստական սերմնավորման չիրականացումը.

8) գյուղատնտեսական կենդանիների ոչ լիարժեք կերակրումը.

9) կովերի մեքենայական կթի բացակայությունը.

10) գյուղատնտեսական կենդանիների արոտային պահվածքի ժամկետի ոչ հիմնավորված երկարաձգումը.

11) տնտեսություններում անասնաբույծ սելեկցիոներ մասնագետի բացակայությունը:

2. Սույն Ծրագրի նպատակը Արցախի Հանրապետությունում նոր տեխնոլոգիաներով առկա անասնաշենքերի արդիականացումն է, առկա անասնաշենքերի ողջ պոտենցիալի լիարժեք օգտագործումը և, համակարգային մոտեցմամբ, մրցունակ և արդյունավետ անասնաբուծություն ունենալը, ինչն իր հերթին կնպաստի Արցախի Հանրապետության տնտեսական զարգացմանը:

3. Նշված նպատակին հասնելու համար անհրաժեշտ է լուծել հետևյալ խնդիրները՝

1) մեքենայացնել անասնապահությունը՝ բարձրացնելով աշխատանքի արտադրողականությունը.

2) նպաստել անասնաշենքերի պոտենցիալի լիարժեք օգտագործմանը.

3) նպաստել անասնապահական հումքի և նյութերի ռացիոնալ օգտագործմանը.

4) բարձրացնել անասնապահական արտադրանքի որակը.

5) ապահովել արտադրանքի ինքնարժեքի նվազեցումը.

6) ապահովել անասնաշենքերի էլեկտրաֆիկացումը և մշտական հոսող խմելու ջրի առկայությունը.

7)ստեղծել հարմարություններ անասնաշենքերում մաքրության ապահովման համար:

Անասնապահության խթանման զարգացման գործում առկա դժվարությունները հիմնականում պայմանավորված են անասնապահությամբ զբաղվող սուբյեկտների և գյուղացիական տնտեսությունների ֆինանսական սուղ հնարավորություններով, անասնապահության մեքենայացման միջոցների բարձր գներով, պետական աջակցության մատչելի մեխանիզմների բացակայությամբ և այլն:

III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

4. Ծրագրի շրջանակներում իրականացված ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ Արցախի Հանրապետությունում առկա անասնաշենքերը լիարժեք չեն օգտագործվում, հիմնականում էլեկտրաֆիկացված չեն, անասնաշենքերում աշխատանքներն իրականցվում են մարդակային ռեսուրսի հաշվին՝ ավելացնելով մարդկանց շփումը կենդանաբուծական մթերքների ստացմանը, անասնաշենքերն ապահովված չեն կենդանիների խմելու, ինչպես նաև անասնաշենքերի մաքրության և հարմարավետության համար մշտական հոսող ջրով:

5. Արցախի Հանրապետությունում անասնաշենքերի ուսումնասիրությունների արդյունքները ներկայացված են N 1 աղյուսակում:

6. Անասնապահության մեջ ձեռքի ուժի մեքենայացված աշխատանքով փոխարինման, անասնապահական աշխատանքի ավելի արդյունավետ դարձման, անասնապահին ծանր, աշխատատար և հոգնեցուցիչ աշխատանքից ազատման համար 2018-2020 թվականների ընթացքում անհրաժեշտ է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

1) անասնաշենքերի էլեկտրաֆիկացում՝

ա. էլեկտրաֆիկացում էլեկտրագծերով,

բ. էլեկտրաֆիկացում արևային էներգիայով,

գ. ենթակայանների ձեռքբերում և տեղադրում.

2) անասնաշենքերի ջրաֆիկացում՝ ջրագծերի անցկացում:

7. Սույն Ծրագրի շրջանակներում միջոցառումները կիրականացվեն այն շահառուների համար, որոնք տիրապետում են քսան և ավելի պայմանական գլուխ գյուղատնտեսական կենդանիների և անասնաբուծությունն իրականացնում են Արցախի Հանրապետության կառավարության 2018 թվականի մայիսի 21-ի N 391-Ն որոշմամբ հաստատված անասնաբուծությանը ներկայացվող պարտադիր պահանջներին համապատասխան:

8. Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությունը (այսուհետ՝ նախարարություն) համակարգում և վերահսկում է Ծրագրով նախատեսվող միջոցառումների իրականացման գործընթացը:

9. Հայտատուները նախարարության կողմից սահմանված ժամկետում նախարարություն են ներկայացնում հայտ՝ համաձայն ձևի՝ նշելով գործունեության

իրականացման վայրի, պայմանների ու պահվող անասնագլխաքանակի մասին տեղեկությունները:

10. Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարի հրամանով նախարարություն դիմած հայտատուների ներկայացրած հայտերի ուսումնասիրման նպատակով ստեղծվում է հանձնաժողով:

11. Հանձնաժողովը հայտերի ներկայացման վերջնաժամկետից հետո տասնհինգօրյա ժամկետում սահմանված կարգով տեղում ստուգում է ներկայացված փաստաթղթերի հավաստիությունը, անասնաշենքերի էլեկտրաֆիկացման և ջրաֆիկացման հնարավորություններն ու պայմանները և տալիս է եզրակացություն տվյալ տեղանքում Ծրագրի իրականացման արդյունավետության և նպատակահարամարության մասին:

12. Հանձնաժողովի տված դրական եզրակացության դեպքում նախարարությունը պետական բյուջեով այդ նպատակով նախատեսված միջոցներով՝

1) պատվիրում է անասնաշենքերի էլեկտրաֆիկացման և (կամ) ջրաֆիկացման աշխատանքների կատարման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը.

2) պատվիրված նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը ենթարկում է փորձաքննության.

3) փորձաքննության ենթարկված նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի հիման վրա լիցենզավորված իրավաբանական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի հետ կնքում է անասնաշենքերի էլեկտրաֆիկացման և (կամ) ջրաֆիկացման աշխատանքների իրականացման վերաբերյալ պայմանագրեր:

13. Սույն Ծրագրի ֆինանսավորումն իրականացվում է Արցախի Հանրապետության 2018, 2019 և 2020 թվականների պետական բյուջեի «Անասնապահության զարգացման խթանում» ծրագրով նախատեսված միջոցներով՝ հետևյալ ուղղություններով՝ համաձայն NN 2, 3 և 4 աղյուսակների:

IV. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

14. Անասնապահությունն աստիճանաբար փոխադրվում է արդյունաբերական հիմքերի վրա: Անասնապահության զարգացման մեջ զգալի արդյունքների գրանցումը հնարավոր է իրագործել միայն առաջադիմական տեխնոլոգիաների ներդրմամբ, անասնաշենքերում աշխատանքների հատուկ ինժեներական կազմակերպմամբ, գործընթացների տեխնոլոգիական գծերի համակարգային մեքենայացմամբ, որոնց համար խոչընդոտներ է ստեղծում էլեկտրաէներգիայի և ջրի բացակայությունը:

15. Սույն Ծրագրի իրականացման արդյունքում՝

1) նախադրյալներ կստեղծվեն նորագույն մեխանիզմների կիրառմամբ անասնապահության մեջ տնտեսավարողների եկամուտների ավելացման համար.

2) ծրագրի իրականացումը հնարավորություն կտա անասնաշենքերն ապահովել էլեկտրաէներգիայով և ջրով, ինչն իր հերթին նախադրյալներ կստեղծի մատչելի մեխանիզմների կիրառմամբ մեքենայացնել անասնապահությունը՝ ապահովելով առավել անվտագ սննդամթերքի արտադրություն.

3) անասնապահության մեքենայացման մակարդակի բարձրացմամբ՝ տնտեսապես կամրապնդվեն շահառու անասնապահական տնտեսությունները և պայմաններ

կստեղծվեն վերջիններիս կողմից ապրանքային արտադրության կազմակերպման և հետագա զարգացման համար.

4) գյուղատնտեսական կենդանիների փակ պահվածքի ապահովմամբ կհասնենք անասնապահական մթերքների արտադրության շահավետ կազմակերպմանը, արտադրության ծավալի ավելացմանը, կենդանիների մթերատվության բարձրացմանը, նրանց անկորուստ վերարտադրության ապահովմանը.

5) Ծրագրի գործողության առաջին տարվա արդյունքներից ելնելով հնարավորություն կստեղծվի ձևավորել առաջարկություններ՝ Ծրագրի ծավալների վերանայման՝ ավելացման ուղղությամբ:

16. Ծրագրի իրականացման արդյունքում 2018 թվականին իրականացվող ներդրումների հաշվին կիրականացվեն 7 կիլոմետր էլեկտրագծերի անցկացման աշխատանքներ, ձեռք կբերվեն և կտեղադրվեն 5 էլեկտրաենթակայաններ, 3 արևային էներգիայով սնուցվող ենթակայաններ, կանցակացվեն շուրջ 7,5 կիլոմետր ջրագծեր: Մշտական հոսող ջրով և էլեկտրաէներգիայով կապահովվեն 25 անասնաշենքեր և 2000 գլուխ գյուղատնտեսական կենդանիներ: Կգրանցվի անասնագլխաքանակի աճ՝ հասնելով 4000 գլխի: Որպես հավելյալ արդյունք, 2019 թվականին և հաջորդող տարիներին հավելյալ կարտադրվի նաև 1293,7 տոննա կաթ և 168,8 տոննա միս (կենդանի զանգվածով):

2019 թվականին իրականացվող ներդրումների հաշվին կիրականացվեն 17.83 կիլոմետր էլեկտրագծերի անցկացման աշխատանքներ, ձեռք կբերվեն և կտեղադրվեն 10 էլեկտրաենթակայաններ, 6 արևային էներգիայով սնուցվող ենթակայաններ, կանցկացվեն շուրջ 27 կիլոմետր ջրագծեր: Մշտական հոսող ջրով և էլեկտրաէներգիայով կապահովվեն 60 անասնաշենքեր և 5000 գլուխ գյուղատնտեսական կենդանիներ: Կգրանցվի անասնագլխաքանակի աճ՝ հասնելով 9000 գլխի: Որպես հավելյալ արդյունք, 2020 թվականին և հաջորդող տարիներին հավելյալ կարտադրվի նաև 2587,5 տոննա կաթ և 435.5 տոննա միս (կենդանի զանգվածով):

2020 թվականին իրականացվող ներդրումների հաշվին կիրականացվեն 17.83 կիլոմետր էլեկտրագծերի անցկացման աշխատանքներ, ձեռք կբերվեն և կտեղադրվեն 10 էլեկտրաենթակայաններ, 6 արևային էներգիայով սնուցվող ենթակայաններ, կանցկացվեն շուրջ 27 կիլոմետր ջրագծեր: Մշտական հոսող ջրով և էլեկտրաէներգիայով կապահովվեն 60 անասնաշենքեր և 5000 գլուխ գյուղատնտեսական կենդանիներ: Կգրանցվի անասնագլխաքանակի աճ՝ հասնելով 9000 գլխի: Որպես հավելյալ արդյունք, 2020 թվականին և հաջորդող տարիներին հավելյալ կարտադրվի նաև 2587,5 տոննա կաթ և 435.5 տոննա միս (կենդանի զանգվածով):

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ
ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԵՐԻ
ԿԱՌԱՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏ-ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՂԱԿԱԼ

Ա. ԼԱՉԱՐՅԱՆ

Աղյուսակ N 1

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՆԱՍՆԱՇԵՆՔԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

20-ից 500 գլուխ խոշոր եղջերավոր կենդանիներ տիրապետողների մասին

ՀՀ	Գործունեության վայրը,շրջան	Ֆերմերների թիվը	Տնօրինվող գլխաքանակը	Է/էներգիայի առկայություն		Ջրի առկայու թյուն	
				առկա	չկա	առկա	չկա
1	Ասկերան	83	3955	37	46	53	30
2	Մարտունի	76	2606	45	31	42	34
3	Մարտակերտ	37	1578	18	19	18	19
4	Հադրութ	66	2841	51	15	66	
5	Քաշաթաղ	118	4350	106	12	62	56
6	Շուշի	14	443	8	6	12	2
7	Շահումյան	19	1161	8	11	7	12
	Ընդամենը	**413**	**16934**	**273**	**140**	**260**	**153**

50-ից 2000 գլուխ մանր եղջերավոր կենդանիներ տիրապետողների մասին

ՀՀ	Գործունեության վայրը,շրջան	Ֆերմերների թիվը	Տնօրինվող գլխաքանակը	Է/էներգիայի առկայություն		Ջրի առկայու թյուն	
				առկա	չկա	առկա	չկա
1	Ասկերան	51	11524	34	17	44	7
2	Մարտունի	43	6082	20	23	24	19
3	Մարտակերտ	23	1606	8	15	8	15
4	Հադրութ	16	3205	12	4	16	0
5	Քաշաթաղ	41	10673	29	12	19	22
6	Շուշի	2	201	2		2	
7	Շահումյան	1	55		1		1
	Ընդամենը	**177**	**33346**	**105**	**72**	**113**	**64**

30-ից 300 գլուխ խոզեր տիրապետողների մասին

ՀՀ	Գործունեության վայրը,շրջան	Ֆերմերների թիվը	Տնօրինվող գլխաքանակը	Է/էներգիայի առկայություն		Ջրի առկայու թյուն	
				առկա	չկա	առկա	չկա
1	Ասկերան	21	1137	13	8	16	5
2	Մարտունի	40	1910	25	15	18	22
3	Մարտակերտ	10	408	3	7	3	7
4	Հադրութ	15	745	10	5		15
5	Քաշաթաղ	9	404	6	3	2	7
6	Շուշի	2	76	1	1	2	
7	Շահումյան						
	Ընդամենը	**97**	**4680**	**58**	**39**	**41**	**56**

Աղյուսակ N 2

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ 2018 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ՊԱՀԱՆՋՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ

/հազ. դրամ/

Հ/Հ	*Ներդրումների նպատակը*	*Պահանջվող ֆինանսական միջոցների քանակը (ՀՀ դրամ)*
1.	Անասնաշենքերի էլեկտրաֆիկացում (եռաֆազ հոսանքով) էլեկտրագծերով (1 կմ էլեկտրագծի անցկացումը՝ 6 000 000 ՀՀ դրամ)	42 000 000
2.	Ենթակայանների ձեռք բերում և տեղադրում (1 ենթակայանի հաշվարկով՝ 4 000 000 ՀՀ դրամ)	20 000 000
3.	Ենթակայանների տեղադրման նպատակով երկաթբետոնե տակդիրների կառուցում	3 000 000
4.	Անասնաշենքերի էլեկտրաֆիկացում արևային էներգիայով (արևային էներգիայի համակարգի արժեքը՝ 5 000 000 ՀՀ դրամ)	15 000 000
5.	Անասնաշենքերում անասուններին խմելու ջրով ապահովում (1 կմ ջրագծի անցկացումը՝ 2 000 000 ՀՀ դրամ)	15 000 000
6.	Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի պատվիրում	3 000 000
7.	Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի փորձաքննության	360 000
8.	Տեխնիկական հսկողություն	1 500 000
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐԸ	***99 860 000***

Աղյուսակ N 3

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ 2019 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ՊԱՀԱՆՋՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ

/հազ. Դրամ/

Հ/Հ	*Ներդրումների նպատակը*	*Պահանջվող ֆինանսական միջոցների քանակը (ՀՀ դրամ)*
1.	Անասնաշենքերի էլեկտրաֆիկացում (եռաֆազ հոսանքով) էլեկտրագծերով (1 կմ էլեկտրագծի անցկացումը՝ 6 000 000 ՀՀ դրամ)	106 980 000
2.	Ենթակայանների ձեռք բերում և տեղադրում (1 ենթակայանի հաշվարկով՝ 4 000 000 ՀՀ դրամ)	40 000 000
3.	Ենթակայանների տեղադրման նպատակով երկաթբետոնե տակդիրների կառուցում	6 000 000
4.	Անասնաշենքերի էլեկտրաֆիկացում արևային էներգիայով (արևային էներգիայի համակարգի արժեքը՝ 5 000 000 ՀՀ դրամ)	30 000 000
5.	Անասնաշենքերում անասուններին խմելու ջրով ապահովում (1 կմ ջրագծի անցկացումը՝ 2 000 000 ՀՀ դրամ)	54 000 000
6.	Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի պատվիրում	7 879 200
7.	Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի փորձաքննության	945 504
8.	Տեխնիկական հսկողություն	3 939 600
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐԸ		***249 744 300***

Աղյուսակ N 4

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ 2020 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ՊԱՀԱՆՋՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ

/հազ. դրամ/

Հ/Հ	*Ներդրումների նպատակը*	*Պահանջվող ֆինանսական միջոցների քանակը (ՀՀ դրամ)*
1.	Անասնաշենքերի էլեկտրաֆիկացում (եռաֆազ հոսանքով) էլեկտրագծերով (1 կմ էլեկտրագծի անցկացումը՝ 6 000 000 ՀՀ դրամ)	106 980 000
2.	Ենթակայանների ձեռք բերում և տեղադրում (1 ենթակայանի հաշվարկով՝ 4 000 000 ՀՀ դրամ)	40 000 000
3.	Ենթակայանների տեղադրման նպատակով երկաթբետոնե տակդիրների կառուցում	6 000 000
4.	Անասնաշենքերի էլեկտրաֆիկացում արևային էներգիայով (արևային էներգիայի համակարգի արժեքը՝ 5 000 000 ՀՀ դրամ)	30 000 000
5.	Անասնաշենքերում անասուններին խմելու ջրով ապահովում (1 կմ ջրագծի անցկացումը՝ 2 000 000 ՀՀ դրամ)	54 000 000
6.	Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի պատվիրում	7 879 200
7.	Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի փորձաքննության	945 504
8.	Տեխնիկական հսկողություն	3 939 600
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐԸ		***249 744 300***

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ
«ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ

Անհրաժեշտությունը

«Արցախի Հանրապետությունում անասնապահության զարգացման խթանման ծրագիրը հաստատելու մասին» Արցախի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ներկայացումը պայմանավորված է Արցախի Հանրապետությունում առկա անասնաշենքերի նոր տեխնոլոգիաներով արդիականացնելու, անասնաշենքերի ողջ պոտենցիալը լիարժեք օգտագործելու և, համակարգային մոտեցմամբ, մրցունակ և արդյունավետ անասնաբուծություն ունենալու անհրաժեշտությամբ:

Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները

Իրականացված ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ Արցախի Հանրապետությունում առկա անասնաշենքերը լիարժեք չեն օգտագործվում, հիմնականում էլեկտրաֆիկացված չեն, անասնաշենքերում աշխատանքներն իրականցվում են մարդակային ռեսուրսի հաշվին՝ ավելացնելով մարդկանց շփումը կենդանաբուծական մթերքների ստացմանը, անասնաշենքերն ապահովված չեն կենդանիների խմելու, ինչպես նաև անասնաշենքերի մաքրության և հարմարավետության համար մշտական հոսող ջրով:

Նպատակը և բնույթը

«Արցախի Հանրապետությունում անասնապահության զարգացման խթանման ծրագիրը հաստատելու մասին» Արցախի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի նպատակն է Արցախի Հանրապետությունում առկա անասնաշենքերի նոր տեխնոլոգիաներով արդիականացումը, անասնաշենքերի ողջ պոտենցիալի լիարժեք օգտագործումը և, համակարգային մոտեցմամբ, մրցունակ և արդյունավետ անասնաբուծություն ունենալը, ինչն իր հերթին կնպաստի Արցախի Հանրապետության տնտեսական զարգացմանը:

Ակնկալվող արդյունքը

Արցախի Հանրապետության կառավարության սույն որոշման նախագծի ընդունման արդյունքում նախադրյալներ կստեղծվեն նորագույն մեխանիզմների կիրառմամբ անասնապահության մեջ տնտեսավարողների եկամուտների ավելացման համար, հնարավորություն կստեղծվի անասնաշենքերն ապահովել էլեկտրաէներգիայով և ջրով, ինչն իր հերթին նախադրյալներ կստեղծի մատչելի մեխանիզմների կիրառմամբ մեքենայացնել անասնապահությունը՝ ապահովելով առավել անվտագ սննդամթերքի արտադրություն, տեսանելիորեն կամրապնդվեն շահառու անասնապահական տնտեսությունները և պայմաններ կստեղծվեն վերջիններիս կողմից ապրանքային արտադրության կազմակերպման և հետագա զարգացման համար, գյուղատնտեսական կենդանիների փակ պահվածքի ապահովմամբ կհասնենք անասնապահական

մթերքների արտադրության շահավետ կազմակերպմանը, արտադրության ծավալի ավելացմանը, կենդանիների մթերատվության բարձրացմանը, նրանց անկորուստ վերարտադրության ապահովմանը:

<u>Նախագծի մշակման գործընթացում ներգրավված անձինք</u>

Նախագիծը մշակվել է Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության աշխատակազմի անասնաբուժության և անասնաբուծության վարչության և իրավաբանական բաժնի կողմից:

<u>Այլ տեղեկություններ</u>

«Արցախի Հանրապետությունում անասնապահության զարգացման խթանման ծրագիրը հաստատելու մասին» Արցախի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագիծը սահմանված կարգով դրվել է հանրային քննարկման Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության պաշտոնական կայքէջում: Սահմանված ժամկետներում առաջարկություններ կամ դիտողություններ չեն ստացվել:

ԱՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ ***Ժ. ՄԻՐԶՈՅԱՆ***

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

«ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՄ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԲՅՈՒՋԵՆԵՐՈՒՄ ԾԱԽՍԵՐԻ ԵՎ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԷԱԿԱՆ ԱՎԵԼԱՑՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՄ ՆՎԱԶԵՑՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Արցախի Հանրապետությունում անասնապահության զարգացման խթանման ծրագիրը հաստատելու մասին» Արցախի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման կապակցությամբ Արցախի Հանրապետության պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների բյուջեներում ծախսերի և եկամուտների ավելացումներ կամ նվազեցումներ չեն նախատեսվում:

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

«ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԱՌՆՉՈՒԹՅԱՄԲ ԱՅԼ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՄ ԲԱՑԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Արցախի Հանրապետությունում անասնապահության զարգացման խթանման ծրագիրը հաստատելու մասին» Արցախի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման առնչությամբ այլ իրավական ակտերի ընդունման անհրաժեշտություն չի առաջացնում:

ԱՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ ***Ժ. ՄԻՐԶՈՅԱՆ***

ԻՐԱՎԱԿԱՆ-ՖՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ «ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ

«Արցախի Հանրապետությունում անասնապահության զարգացման խթանման ծրագիրը հաստատելու մասին» Արցախի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի վերաբերյալ առաջարկություններ և դիտողություններ չկան:

ԱՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲԱԺՆԻ ՊԵՏ Հ.ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ԱՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ԱՌԱՔՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

Որոշման նախագծի անվանումը՝

«Արցախի Հանրապետությունում անասնապահության զարգացման խթանման ծրագիրը հաստատելու մասին»

Նախագիծը ներկայացնողը՝

ԱՀ գյուղատնտեսության նախարարություն

ԱՀ կառավարության որոշումն ուղարկել՝

1. ԱՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
2. ԱՀ արդարադատության նախարարություն
3. ԱՀ էկոնոմիկայի և արտադրական ենթակառուցվածքների նախարարություն
4. ԱՀ քաղաքաշինության նախարարություն
5. ԱՀ ֆինանսների նախարարություն
6. ԱՀ շրջանների վարչակազմեր

Նախագիծը պատրաստողը՝

Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության աշխատակազմի անասնաբուծության և անասնաբուժության վարչություն

_____ ***Ն. Մուսայելյան***

(ստորագրությունը)

«___» _____ 2018 թ.